

Kateřina Linhartov: Sociln dovednosti vysokoškolských studentů

Bakalrsk práce

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova

Posudek oponenta

Práce Kateřiny Linhartov mř do oblasti, kter se pohybuje na rozmezí několika disciplín (převšm sociln psychologie, ale i sociologie, teorií výchovy, přpadn i dalších). Autorka zvolila přístup sociln-psychologick. To samo o sobě znamen urit zúžení. A v tomto zúžení ještě zuřuje na aplikaci jednoho testu pro poznávání sociálních dovednosti vysokoškolských studentů s tím, že vysokoškolsk studenty redukuje na dvě padestclenn skupiny snad typologicky vybran, totiř na jednu skupinu studentů psychologie a druhou skupinu – studující technických oborů. Takle omezen asi měla být vyjádřena uř v názvu práce. Protože za těchto okolnosti název mate řtenře.

Práce m dvě řsti. První se pokouší o přnik v houřtinch pojmů, které jsou využiteln pro pojetí sociálních dovednosti. Jde o obtřn tma. Pojmov odlišnosti a metodologicky odlišn východiska jsou v sociln psychologii (stejn jako v dalších sociálních vědách) jednak řast, jednak nezřídka bez teoretického zakonven a tmř vůbec bez vyjdřeni paradigmatických východisek. Takže odlišnosti v behaviorálním přístupu, v přístupu pozitivistickm ř neopozitivistickm (a jist mnoha dalších: nevyznám se v konceptech sociln psychologie natolik, abych byl s to je kategorizovat) nejsou explicitě uváděny a snad je mořn je „rozmotávat“ ař ze samotných metodických (ř dokonce „technologických“) postupů. To ale uvádí zpracovatele do složit situace, protože přecházení mezi paradigmaty znamen i prolínání třeba i rozporných pojmů. To nn chyba studentky. To je obecn obtř.

Takle obtř je umocnvna nepřesnostmi v přci s literaturou. Našel jsem vc neř 10 rozporů. Převšm v tom, že v textu je uveden pramen, kter nn v přehledu pouřt literatury (a jde i o dležit prameny, třeba Siegrist, Beltz, 2001), nebo je uveden pramen s jiným vřořenm (na samotného Riggia je v textu odvolvka na 5 vřořen, ale v pouřt literatuře jsou jen 3 jeho texty; prameny z let 2002 a 2007, na kter se text odvolává, tam nejsou), nebo jde o záměny identifikátorů (J. Mayer? P. Mayer? Str. 13).

Mm několik vecnch dotazů:

Autorka srovnává (str. 11, 12) model Riggia a model Meichenbauma a dalších (mimořodem: také bez uvedeni v literatuře) a dochází k podobnosti dvou hledisek Riggia a druhého modelu (zjevn chování versus verbln a neverbln chování; kognitivn procesy versus kontrola). Stranou ponechává kognitivn struktury. Tento „vznamov systém jedinců“, jak cituje, je mimo zájem zkoumání sociálních dovednosti? Jaks mi to přpomn hodnotov struktury jedince. Nebo ne? Jak rozumět této „vynechvce“?

A ještě jedna poznámka: P. Macek přstupuje k adolescenci „po drobných krvcch“ postupn ověřovaných zjiřtn o jednotlivých souřstch pohledů na tuto fázi vývoje, fzi životn dráhy. Kdyř by autorka nahlédla např. do Alanaovch „Etap života ořma sociologie“, ale i vc do Řřana ř Eriksona (nebo i Janouřka, Bokorov, Heluse a dalších), narazila by na téma krize adolescence. O co asi jde? A jak msto míře mít toto téma v poznávání sociálních dovednosti?

Druh řst prezentuje samostatn výzkum. Terénní sběr dat je popsán trochu nejasn. Jak je to s pořty zpracovatelných testů? (Jednou 58, pak zase 50...v propořtech padesát...jak je vztah k onm 58?) Mořnosti testování vztahů jsou u tak malých souborů nevelk, ale mořn, že by se našel i njak jin způsob. Nicmnř by to asi ke zlepřeni vypovídací hodnoty dat nepřispělo, atd.

Výzkum sám byl jist pracn a studentka dospěla k výsledkům, které jsou skoro nejřastř, pokud studenti realizují samostatn empirick řetřeni. Totiř ke shrnut, že asi takov výzkum

neměl být uskutečněn. Na druhé straně i to je velmi cenná zkušenost: ověřit si možnosti a potřeby výzkumu „vlastníma rukama a hlavou“ je důležité. Navíc mohla práce studentce pomoci v osobní orientaci. Obojí považuji za důležité a vlastně za nejvýznamnější výsledek práce.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji ocenit někde kolem 25 kreditů.

Libor Prudký
FHS UK

Březen 2009